

Grad forfeilet. Man har troet at kunne virke og arbejde alene ved Pengemidler; man har troet, det var nok, at der indstrømmede Penge, og at den Fattige derved blev hjulpen, naar han trængte dertil. Der er imidlertid mange Steder nedlagt en Protest derimod, idet de Fattiges Kasse har tabt største Delen af sin Betydning i Kommunen, hvorimod veltjørende Selskaber ere traadte i Stedet, saaledes at der saa godt som ikke indkommer noget Bidrag til den første, hvorimod Bidragene strømme rigelig ind til de sidste. Mig forekommer det, at det ikke er Pengene alene, der kunne gavne de Fattige, thi ofte er det, som om man kaster dem i et bundløst Svælg, naar man bliver ved at yde Bidrag paa den Maade. Der er en ganske anden Hjælp, som er nødvendig, og som har trængt sig ind i Besøknngen, nemlig den at besøge de Fattige, at hjælpe dem frem, at sørge for en større Menlighed, kort sagt, at skabe en større Syggelighed i deres Hjem, og at lære dem at forstaa at være tilfredse med deres Stilling. Paa den Maade at arbejde hen til den Fattiges Bedste, betragter jeg som langt større end at yde pekuniære Bidrag. Selskaber, som virke i den Retning, have efterhaanden udviklet sig, og det skulde glæde mig, om de Fattiges Kasse efterhaanden kunde gaa over til saadanne Understøttelsesforeninger. — Jeg skal endnu blot til Slutning tillade mig at gjøre en Bemærkning med Hensyn til § 11. Der er ofte for mig udtalt en Beklagelse over den Maade, hvorpaa Underholdningsbidrag til vægte Børn undertiden komme ind eller rettere sagt ikke komme ind. Jeg skal for det Første henstille, hvor vidt de Bidrag, som nu i Reglen blive paalagte, ere passende efter den Løn, der for Liden gives, men dette skal jeg dog, ikke nærmere omtale. Det er imidlertid for mig udtalt, at saa længe en Mandsperson kun har paadraget sig en saadan enkelt Forpligtelse, gaar det nogenlunde, men naar det træffer sig, at der paalægges ham endnu en, bliver han fæd af at være her i Landet. Man har for mig bestemt udtalt, at Grunden til, at mange eller i det Mindste adskillige unge Mænd ere dragne ud af Landet, maa søges i en saadan Forpligtelse, som de ikke agte at opfylde. Det skulde være mig kjær, om der paa en eller anden Maade kunde blive bragt en saadan Ordning til Veie, at saadanne Mænd, forinden de forlode Landet, paa en Maade fik den Forpligtelse kapitaliseret, som de vare skyldige, saaledes at de paa een Gang deponerede en bestemt Sum, forinden der gaves dem Ret til at udvandre. Nu udvandre de ofte med Lusinder i Lommen samtidig med, at de Ulykkelige, som skulde have Bidraget, slet Intet faae. Det forekommer mig at være en stor Uretfærdighed, at der ikke paa nogen Maade kan paalægges dem et saadant Baand, at det er en Forpligtelse, som paa retslig Maade er indgaaet. En saadan Kapitalisering af de Summer, Bedkommende skulde betale, vilde jeg anse

som særdeles heldig, og Summen vilde vistnok ogsaa i mange Tilfælde komme ind, hvorimod Bedkommende nu ikke tager noget Hensyn til Forpligtelsen, men uden videre forlader Landet.

Formanden: Der er endnu indtegnet 5 Taler. Det er alle Medlemmer, som een eller flere Gange har havt Ordet. Jeg tør derfor udtale den Forventning, at de saavidt muligt vilde udtale sig i Korthed. (Winther: Jeg frastalder Ordet). Den først indtegnede Taler er det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) som har havt Ordet to Gange. Samtykker Thinget i, at han paany faar Ordet? (Op-hold). Det ærede Medlem har Ordet.

N. Jensen: Jeg frastalder Ordet.

Formanden: Det ærede Medlem for Egtved Amts 2den Valgkreds (Sagd) har Ordet.

Sagd: Da det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Gulstein-Ledreborg) i Gaar fremsatte den Paastand, at de Trængende havde en Ret til at fordrø Understøttelse af Staten paa Grund af den Uret, der gennem Slægtled var tilspiet dem, ansaa jeg det for en mindre vel overveiet Ytring, med Hensyn til hvilken den ærede Taler ikke havde betænkt, hvilken Udstrækning der kunde gives den, hvilke Meninger der kunde lægges ind i den, og hvilke Følger den kunde have. Jeg indskrænkede mig derfor til at nedlægge en bestemt Indsigelse mod Sætningsens Rigtighed. Men den er bleven optaget af flere ærede Talere, navnlig af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der præciserede den endnu skarper og fremsatte den Paastand — i alt Fald antydede han det — at det var tidligere Tidens Uretfærdighed, som befolkede vore nuværende Fattiggaarde (Th. Nielsen: Nei!). Det blev antydet i det ærede Medlems Udtalelser; men derimod maa jeg endnu skarper nedlægge Indsigelse, end jeg gjorde i Gaar. Jeg vil ikke tale om, at det i og for sig er ugjortligt at afhjælpe tidligere Tidens Uret. De, der have gjort Uretten, ere døde, og de, der have lidt derunder, ere ogsaa døde, og Arven er ikke saaledes gaaet til deres Efterkommere, at man kan paavise dem, der skulle bære Ansvar for Uretten, og dem, der skulle nyde Frugten af, at denne formentlige Uret bliver gjort god igjen. Altsaa, i praktisk Henseende tror jeg ikke, at Paastanden har Noget at betyde, men jeg anser den derhos for at være fuldstændig usand. Vil man undersøge, hvilke Medlemmer af Samsundet der befolkter vore Fattiggaarde, saa vil man finde forholdsvis meget faa af dem, der have været Offre for tidligere Tidens Uret. Det er en Erfaring, at det haarde Tryk udvikler Kræfter til at modstaa Trykket og fremkalder mangen Gang hos den opvoksende Slægt en